

[Udenrigsministeren]

Petersen til at sige, at det pluralistiske liv i Nicaragua er opretholdt!

Det vil ikke længere være muligt for bygningsarbejderne i Managua at demonstrere for at markere deres utilfredshed, sådan som de gjorde det umiddelbart før den 15. oktober. Et hus, som tilhørte den tidligere medredaktør af det uafhængige dagblad La Prensa, blev konfiskeret den 16. oktober, den katolske kirkes blade kan nu konfiskeres, som det også skete få dage efter den 15. oktober. Det er ikke blot et udtryk for deres tro, at store menneskemængder overalt i landet flokkes omkring kardinal Obando, der af Somoza blev betegnet som kommunist, nej, det er også, som i visse andre lande, en måde, hvorpå man kan demonstrere imod regeringen.

Hr. Gert Petersen var forarget over, at vi skulle blande Nicaragua ind i billedet, fordi menneskerettighedssituationen er så fortvivlet andre steder i Mellemamerika. Jeg må sige til hr. Gert Petersen, at uanset at menneskerettighedssituationen er alvorlig, dybt alvorlig, dybt tragisk i andre mellemamerikanske lande, som det også fremgik af min redegørelse, så ser vi i Nicaragua nu en udvikling, som helt klart intet har med demokrati at gøre, og det burde også gøre hr. Gert Petersen bekymret.

Hr. Hans Hækkerup stillede mig et konkret spørgsmål, som jeg tror må bero på en misforståelse. Det var spørgsmålet omkring udtrykket »verificerbart«, hvor jeg kan gøre hr. Hans Hækkerup opmærksom på, at det udtryk er hentet direkte fra Contadorafredsakten, der som et helt centralt element indebærer oprettelse af netop en verifikations- og kontrolkommission.

Så sagde hr. Hans Hækkerup, at det, der jo i virkeligheden nok skilte os i denne diskussion, var bedømmelsen af USAs rolle. Det er der vel nok noget om. Dertil vil jeg gerne sige netop om USAs rolle, at de senere års debat i USA om den amerikanske Mellemamerikapolitik jo med al ønskelig tydelighed viser, at udviklingen i disse lande er et hovedspørgsmål i amerikansk udenrigspolitik, og det er der ikke noget at sige til. Man behøver jo bare at tænke på, at nogle af disse lande ligger tættere på henholdsvis San Francisco og New York, end San Francisco og New York ligger på hinanden, så selvfølgelig er det et hovedspørgsmål. På den ene

side lurer der jo hos nogle i USA frykten for et nyt Vietnam og et nyt nationalt trauma, og på den anden side lurer der hos andre frykten for et nyt Cuba, en ny krise som den, man så i 1961. Der var – og det gælder vel især i Reaganadministrationens første valgperiode – ingen enighed i vurderingen af, hvad der var den mest hensigtsmæssige politik at føre over for Mellemamerika. Den tværpolitiske Kissingerkommission blev jo netop nedsat, for at man kunne råde bod herpå.

Der har i USA været en stærk kritik af dele af administrationens politik. Det gælder naturligvis især mineringerne af de nicaraguanske havne for små 2 år siden, noget, der førte til en klar afstandtagen både fra ledende amerikanske politikeres side og fra en række vestlige landes side, herunder Danmark.

Den amerikanske kongres har givet sin tilslutning til en meget betydelig amerikansk økonomisk bistand til Costa Rica, til El Salvador, til Honduras. Det drejer sig om meget store beløb, op imod 1½ mia dollars, og det er jo en bistand, der netop gives i erkendelse af, at der må sættes ind mod de grundlæggende økonomiske og sociale problemer, ganske som Kissingerkommissionen jo fastslår i sin rapport, der kom i januar sidste år. Herudover modtager så både Honduras og El Salvador amerikansk militær bistand, og det er også en betragtelig bistand.

Samtidig har USA søgt at gøre sin indflydelse gældende for at mindske de grove menneskerettighedskrænkelser, der har fundet sted, og som jo stadig i betydelig udstrækning foregår i lande i området. Det er jo bl.a. af den grund, eller især af den grund, at f.eks. Guatemala kun modtager en forholdsvis begrænset amerikansk økonomisk bistand og slet ingen militær bistand.

Sidste sommer afskar kongressen så administrationen fra at yde fortsat bistand til den væbnede opposition mod sandiniststyret i Nicaragua, men den senere udvikling førte til, at kongressen i august i år bevilgede, som jeg nævnte det, 27 mill. dollars til humanitær bistand til modstanderne af sandiniststyret. Begrundelsen var jo netop, at sandinistregeringen på det groveste havde krænket de løfter, der var afgivet til Organisationen af Amerikanske Stater om pluralisme, blandingsøkonomi og alliancefrihed. Det er jo